

ARMONIZARE REGLEMENTATĂ VS COMPETIȚIE FISCALĂ ÎN DOMENIUL IMPOZITĂRII DIRECTE EUROPENE

REGLEMENTED HARMONIZATION VS FISCAL COMPETITION IN THE FIELD OF DIRECT EUROPEAN TAXATION

Mihaela GÖNDÖR

Universitatea “Petru Maior” din Tîrgu-Mureș

Facultatea de Științe Economice, Juridice și Administrative

Departamentul de Finanțe-Contabilitate

Str. Nicolae Iorga, nr.1, Tîrgu – Mureș, MUREȘ, 540088, România

email: mihaela.gondor@ea.upm.ro

Abstract: Pornind de la obiectivele și stadiul armonizării fiscale europene și în baza studiilor din literatura de specialitate, lucrarea dezvoltă argumente proprii pro competiție fiscală și contra armonizării fiscale totale, în domeniul impozitelor directe, răspunzând unor întrebări cheie precum: „În lipsa armonizării totale, sistemele fiscale naționale au într-adevăr un efect negativ pentru integrarea europeană?”; „Armonizarea în domeniul impozitelor directe este într-adevăr critică pentru funcționarea pieței unice?”. Utilizând instrumentele analizei logice, lucrarea concluzionează asupra rolului benefic al competiției fiscale.

Cuvinte cheie: politică fiscală europeană, armonizare fiscală, competiție fiscală

Clasificare JEL: F36, F42, G18

Abstract: Starting from the objectives and the status of European tax harmonization and based on the research literature's studies, the paper formulates its own arguments pro tax competition and con total fiscal harmonization, with regard to direct taxation, by responding to some key questions: "Have indeed the national tax systems a negative effect on EU market integration in the absence of the total harmonization?"; "Is direct tax harmonization critical to the operation of the Single Market?" By using the logical analyse instruments, the paper concludes about the beneficial role of fiscal competition.

Keywords: European Fiscal Policy, Tax Harmonization, Tax Competition

JEL Classification: F36, F42, G18

1 INTRODUCERE

Dezbaterea asupra impozitării în cadrul Uniunii Europene este foarte aprinsă. Pe această temă, literatura de specialitate este alimentată de o întrebare centrală: „Care este cea mai bună soluție privind ratele asimetrice de impozitare existente în prezent în statele membre: armonizarea fiscală reglementată sau concurența fiscală dictată de piață?” Punctele de vedere se desfășoară pe toată gama, de la pro-armonizare totală la poziții pur pro-concurență, astfel încât, în ansamblu, literatura de specialitate nu face decât să dezvăluie ambiguitatea problematicii, reflectată prin abordările eterogene și încercările din ce în ce mai complexe de a exprima realitatea situației europene.

1.1. Obiectivele studiului

Pornind de la obiectivele și stadiul armonizării fiscale europene și în baza studiilor din literatura de specialitate, lucrarea dezvoltă argumente proprii pro competiție fiscală și contra armonizării fiscale totale, în domeniul impozitelor directe.

1.2. Metodologia studiului

Considerând importantă clarificarea unor aspecte conceptuale general valabile referitoare la domeniul de cercetare, acest studiu utilizează analiza logică și nu se concentrează pe analiza contextualizată, empirică. Ca urmare, metodologia

1 INTRODUCTION

The debate over taxation within the European Union is a heated one. The literature on the subject is fueled by one central question: “Is regulated tax harmonization or is market driven tax competition the best solution to the awkward state of asymmetric tax rates that currently exists in the EU?” The existing viewpoints run the gamut from entirely pro-harmonization to pure pro-competition stances. As a whole however, the literature simply reveals the ambiguity of the issue, as reflected by heterogeneous approaches and the increasingly complex attempts to convey the reality of the European situation.

1.1. The Study Objectives

Starting from the objectives and the status of European tax harmonization and based on the research literature’s studies, the paper formulates its own arguments pro tax competition and con total tax harmonization, with regard to direct taxation.

1.2. The Study Methodology

Considering important to clarify some conceptual issues general valid related on the research field, this study is based on logical analysis and not focused on contextualized, empirical one. As a result, the methodology used in this study has an

utilizată în acest studiu are un caracter abstract și se bazează pe evaluări ale conceptelor, noțiunilor, clasificărilor și interpretărilor.

1.3. Structura lucrării

Lucrarea este structurată în șase secțiuni. Prima secțiune este introductivă, prezentând importanța temei, obiectivele studiului, metodologia utilizată și structura lucrării. A doua secțiune prezintă unele considerații teoretice privind armonizarea fiscală și competiția fiscală în literatura de specialitate. A treia secțiune sintetizează succesele și eșecurile în domeniul armonizării fiscale europene. Secțiunile 4 și 5 prezintă argumentele pro armonizare fiscală totală, respectiv pro competiție fiscală în domeniul fiscalității directe. În secțiunea finală sunt prezentate concluziile lucrării.

2 CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND ARMONIZAREA FISCALĂ ȘI COMPETIȚIA FISCALĂ ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE

Armonizarea fiscală totală este definită de Nerudova (2008) ca fiind rezultatul concertat al armonizării structurale și al armonizării cotelor de impozitare. Același autor definește armonizarea structurală ca rezultatul armonizării structurii impozitelor. Armonizarea fiscală poate fi, de asemenea, înțeleasă ca proces, ca instrumente pentru atingerea scopului selectat și ca rezultat, de

abstract character, based on evaluations of concepts, notions, classifications and interpretations.

1.3. The Paper Structure

The paper is divided in six sections. The first section is the introductory one, presenting the importance of the research theme, the study's objectives, the methodology and the paper structure. The second section presents some theoretical considerations regarding fiscal harmonization and fiscal competition in the research literature. The third section synthesizes the successes and failures in the area of direct tax harmonization. The section 4 and 5 present the arguments pro total tax harmonization, respectively pro fiscal competition in the field of direct taxation. The final section presents the conclusions.

2 THEORETICAL CONSIDERATIONS REGARDING FISCAL HARMONIZATION AND FISCAL COMPETITION IN THE RESEARCH LITERATURE

According Nerudova (2008) total tax harmonization is defined as the result of the structural harmonization and harmonization of the tax rates. According the same author, the structural harmonization is defined as the result of the harmonization of the structure of taxes. Tax harmonization can also be understood as the process, the tools for reaching the selected aim and

armonizare a legislației fiscale în sine împreună (Nerudova, 2008).

Rolul și dimensiunea implicării statului în economie depind de modul în care statul utilizează politica fiscală ca și instrument. În analiza impactului politicii fiscale asupra creșterii economice nu trebuie ignorate efectele pe termen scurt, politica fiscală reprezentând un instrument prin care sunt atenuate fluctuațiile pe termen scurt, impozitele și cheltuielile bugetare fiind folosite ca pârghii în modificarea cererii agregate pentru a deplasa economia către nivelul potențial al PIB. (Brașoveanu și alții, 2009)

Conform Fabrizio și Mody (2006), politica fiscală reprezintă mai mult o prioritate politică decât una economică, concluzie rezultată în urma studiului realizat pentru România, Bulgaria, Lituania, Letonia, Estonia, Polonia, Ungaria, Republica Cehă, Slovacia și Slovenia. Analizele econometrice realizate în perioada 1997-2003 arată că nici 50% din modificările încasărilor fiscale nu se pot explica pe baza modificărilor variabilelor macroeconomice. Estimarea ponderii în PIB a veniturilor fiscale au fost realizate pe baza regresiei:

$$y_{it} = \alpha + v_i + \beta t_{ut} + \delta x_{it} + \phi w_{it} + \gamma s_{it} + \varepsilon_{it}, \quad (1)$$

unde:

y_{it} – ponderea în PIB a veniturilor fiscale în țara i în anul t ;

v_i – un set de efecte specifice țării respective, considerate exogene acestui model;

ut – efecte comune tuturor țărilor în perioada t ;

the result, harmonization of tax legislation itself together. (Nerudova, 2008)

The role and the dimension of the state involvement in the economy depends on the way the state use as an instrument the fiscal policy. In the context of analyzing the impact of fiscal policy on economic growth it must be taken into consideration that fiscal policy is an instrument for reducing the short-term fluctuations, taxes and budgetary expenses are being used for influencing the aggregate demand in order to direct the economy to the potential GDP. (Brașoveanu și alții, 2009)

According (Fabrizio și Mody, 2006), fiscal policy represents more a political priority than an economical one, as it results from their econometrical study for 1997-2003 period, using data for Romania, Bulgaria, Lithuania, Latvia, Estonia, Poland, Hungary, Czech Republic, Slovakia and Slovenia. The econometrical analysis shows that not even 50% of the changes in fiscal revenues could be explained through the macroeconomic variables' changes. The estimation of fiscal revenues on GDP was made based on the following regression:

$$y_{it} = \alpha + v_i + \beta t_{ut} + \delta x_{it} + \phi w_{it} + \gamma s_{it} + \varepsilon_{it}, \quad (1)$$

where:

y_{it} – fiscal revenues on GDP in country i in year t ;

v_i – a set of specific effects for the country i , in this model considered exogenous;

ut – common effects for all the countries in year t ;

x_{it} – economical variables;

xit – variabile de control economic;

wit – variabile de control politic;

sit – indexul instituțiilor fiscale.

Conform Brașoveanu și alții (2009), modificarea fiscalității cu 1% corespunde unei modificări medii a creșterii economice reale, de semn contrar, cu 1,5533%, unei modificări medii a datoriei publice, de semn contrar, cu 2,1336%, unei modificări medii a ratei șomajului, de semn contrar, cu 0,5362% și unei modificări medii a ratei inflației, de același semn, cu 11,053%. Conform aceleiași surse citate, modificarea presiunii fiscale explică 39,47% din variația ratei de creștere economică, 46,26% din variația ponderii datoriei publice în PIB, 20,17% din variația ratei șomajului și 12,22% din variația ratei inflației. Corelațiile dintre aceste variabile au fost testate prin aplicarea tehnicii de regresie, cauzalitatea Granger și analiza pe intervale asupra bazei de date care conține valori anuale ale indicatorilor în perioada 1990-2007, în România.

Pornind de la analizele lui Fabrizio și continuând cu rezultatele cercetării lui Brașoveanu, am ajuns la concluzia că politica fiscală este un instrument utilizat discreționar de autoritatea politică și executivă pentru a influența indicatorii macroeconomici. Mergând mai departe cu raționamentul, în condițiile disparităților naționale ale condițiilor economice, politice și culturale, fiecare stat membru va utiliza acest instrument în mod diferit, ceea ce exclude armonizarea fiscală totală la nivelul Uniunii Europene.

Conform Smith (1999), este incorect a se considera

wit – political variables;

sit – fiscal institutions index.

According Brașoveanu et all, (2009), 1% change of fiscal revenues corresponds to a change of Economic Growth in the opposite direction by 1.5533%, a change of Public Debt in the opposite direction by 2.1336%, a change of unemployment in the opposite direction by 0.5362% and a change of inflation rate in the same direction by 11.053%. According to the same source, 39.47% of the variance of economic growth rate's change is explained by the change of overall tax burden, 46.26% of the variation in public debt over GDP is explained by the change of overall tax burden, 20.17% of the variance of the unemployment rate is explained by the change of overall tax burden and 12.22% of the variance of the inflation rate is explained also by the change of overall tax burden. The correlations between these variables were tested by applying the regression technique, Granger causality and interval analysis on the data base contains annual values of the indicators in the period 1990-2007, in Romania.

Starting with the Fabrizio's conclusion and continuing with Brașoveanu's research results, we can conclude that fiscal policy is used by political and executive authority as a discretionary instrument for influencing the macroeconomic indicators. Going forward with the reasoning in terms of national disparities of economical, political and cultural conditions, each Member State will use the fiscal tool in a different way, which excludes the total tax harmonization at

că armonizarea fiscală este absolut necesară pentru piața internă sau pentru uniunea monetară. Argumentele autorului se sprijină pe exemplul Statelor Unite ale Americii, în cazul cărora există diferențe remarcabile privind sistemele fiscale, chiar dacă în această zonă gradul de integrare economică și politică este mai mare decât la nivelul Uniunii Europene. Conform autorului, temerile privind jurisdicțiile cu fiscalitate redusă și eventualele efecte colaterale, nu-și au obiectul. În cadrul UE, jurisdicțiile cu fiscalitate mai ridicată oferă forță de muncă calificată și mediu de afaceri stabil. Dimpotrivă, jurisdicțiile cu fiscalitate scăzută încearcă să-și găsească locul pe piața internă. Autorul adaugă, că, în cazul în care procesul ar fi oprit de armonizarea fiscală, Uniunea Europeană ar fi mai puțin convergentă decât oricând înainte.

Potrivit lui Mitchell (2001) concurența fiscală generează politici fiscale responsabile. Micșorarea poverii fiscale pentru subiecții din afaceri creează sol fertil pentru o creștere economică mai mare. Fără existența concurenței fiscale, guvernele ar putea adopta comportament tip monopol, percepând taxe excesive. Potrivit Mitchell (2002), concurența fiscală generează întotdeauna micșorarea ratelor de impozitare. Creșterea mobilității capitalului generează situații în care contribuabilul își mută foarte ușor capitalul în jurisdicții cu fiscalitate mai redusă. Din acest motiv, concurența fiscală poate fi considerată un factor foarte important de sprijinire a liberalizării economiei mondiale, deoarece creează presiune pe

European Union level.

As quotes (Smith, 1999), the declaration that the tax harmonization is needed due to the internal market or monetary union, is incorrect. The above mentioned supports by the example of the U.S.A., where there are remarkable differences in taxation, even though it is the area with higher economic and political integration than European Union. The fears from spillover effects to the low tax jurisdictions are according to the author not just. Higher tax jurisdiction in the EU offer qualified labor force and stable business environment. On the contrary, low tax jurisdictions try to establish on the internal market. The author adds that in case that the process would be stopped by the tax harmonization; the European Union would be less converged than ever before.

According to Mitchell (2001) tax competition generates responsible tax policy. Lower tax burden of business subjects creates the fertile soil for higher economic growth. Without the tax competition the governments could behave as the monopoly – to levy the excessive taxes. As the mention (Mitchell, 2002), the tax competition always results in decrease in the statutory tax rates. The increased capital mobility results in situation, when the taxpayer can move the capital in the low tax jurisdictions very easily. From that reason the tax competition can be considered as very important factor supporting the liberalization of the world economics, for it creates the pressure on decrease in tax rates and in budget expenditures.

reducerea ratelor de impozitare și a cheltuielilor bugetare.

3 STADIUL ARMONIZĂRII FISCALE EUROPENE

Directiva fundamentală în domeniul impozitelor directe este Directiva 77/799/CEE din 19 decembrie 1977 privind asistența mutuală acordată de autoritățile competente din statele membre în domeniul impozitării directe în vederea controlării activităților companiilor multinaționale. În 1997, valabilitatea acestei directive a fost extinsă și asupra impozitelor indirecte, în special asupra taxei pe valoarea adăugată.

În legătură cu instituirea pieței interne, în 1990 au fost adoptate două directive foarte importante privind impozitul pe profit. Ambele directive sunt în vigoare din 1993. Prima Directivă, Directiva nr. 90/434/CEE din 23 iulie 1990, este cunoscută ca Directiva privind fuziunile. Aceasta reglementează obligația fiscală care rezultă din randamentul de capital în cursul fuziunilor, divizărilor, transferurilor de active și schimburilor de acțiuni în cadrul Uniunii Europene. Scopul directivei este de a evita impozitarea profitului care poate apărea în cursul fuziunii din diferența dintre valoarea de transfer a activelor și pasivelor și valoarea lor contabilă. Directiva privind fuziunile a fost modificată prin Directiva nr. 2005/19/CE, care extinde competențele existente, permițând în special transferul sediului și reorganizarea companiei europene în cadrul Uniunii Europene,

3 THE STATUS OF EUROPEAN TAX HARMONIZATION

The fundamental directive in the field of direct taxes is Council Directive 77/799/EEC of 19th December 1977 concerning mutual assistance by the competent authorities of the Member States in the field of direct taxation for the reasons of controlling the multinational companies' activities. In 1997 the validity of this directive was extended and includes the indirect taxes too, especially value added tax.

In connection with the establishment of the internal market two very important directives were adopted in 1990 concerning the corporate taxation. Both of these directives are in force since 1993. The first Council directive no. 90/434/EEC from 23rd July 1990 is known as The Merger Directive. It regulates deferment of the tax liability resulting from capital yield during merger, business divisions, transfer of assets and cross-border shares exchange within the European Union. The aim of the directive is to avoid taxation of the profit, which can arise during the merger from the difference between value of the transfer of assets and liabilities and their accounting carrying value. The Merger Directive was amended by the directive no. 2005/19/EC, which was adopted particularly in connection with the establishment of the statute of the European company, enabling its

fără nici un obstacol fiscal. Noua directivă se asigură că transformarea sucursalei în filială nu va avea consecințe fiscale și introduce un nou tip de tranzacție - așa numita „split off”.

A doua directivă, Directiva nr. 90/435/CEE din 23 iulie 1990 privind un sistem comun de impozitare aplicabil societăților-mamă și filialelor, cunoscută sub numele de Directiva privind filialele, reglementează sistemul de impozitare al grupului de firme, care operează la nivel național și companii, care funcționează în cadrul Uniunii Europene. Scopul directivei este să se asigure că statul membru al societății-mamă fie nu impozitează veniturile filialei având sediul în alt stat membru, fie în cazul în care aceste venituri sunt impozitate, permite companiei-mamă să deducă din baza de impozitare, impozitul pe venit plătit de filială în alt stat membru și să scutească repartizarea profitului net al filialei de reținerea la sursă. În 2003 a fost adoptată Directiva nr. 2003/123/CE, care modifică Directiva privind filialele, extinzându-i competența și asupra distribuirii profiturilor obținute de un sediu permanent situat într-un stat membru către filiala care are reședința în alt stat membru; distribuirii profitului companiei către sediile permanente, care sunt situate în alt stat membru decât companiile și filialele.

Convenția de arbitraj nr. 90/436/CEE se aplică în Uniunea Europeană începând cu anul 1995 pentru o perioadă de cinci ani, scopul său fiind eliminarea dublei impunerii care ar putea să apară în cazul interpretării diferite în țări diferite a principiului

transfer of the seats and its reorganization without any fiscal obstacles. The new directive ensures that transformation of the branch to the subsidiary will not have any tax consequences and includes a new type of transaction – so called split off.

The second directive no. 90/435/EEC from 23rd July 1990 known as The Parent-Subsidiary Directive regulates the system of the taxation of the group of companies, which operate on the national level and companies, which operate within the European Union. The aims of the directive are to ensure that member state of the parent company either does not tax the incomes of the subsidiary with the seat in other member state or if these incomes are taxed, it enables parent company to deduct the income tax paid by subsidiary in other member state from the tax base; to exempt the distribution of the net profit of the subsidiary from the withholding tax. In 2003 was adopted the directive no. 2003/123/EC, which amends the original Parent-Subsidiary Directive and extends the competence of directive to distribution of profits obtained from the permanent establishment located in one member state from the subsidiary, which is resident in other member state; distribution of profit of the company to permanent establishments, which are located in other member state than companies and subsidiaries.

The Arbitration Convention no. 90/436/EEC is valid in the European Union since 1995 for the period of five years and its aim is to eliminate double taxation which could arise in the case of different interpretation of principle of the transfer

privind prețurile de transfer. Până în prezent, perioada de valabilitate a convenției a fost întotdeauna prelungită cu alți cinci ani, convenția fiind valabilă până în 2015.

Directiva Economii nr. 2003/48/EEC a intrat în vigoare la 1 iulie 2005 și obligă statele membre să furnizeze celorlalte state membre informații despre dobânzile care au fost plătite deponenților persoane fizice având domiciliul sau rezidența în alt stat decât cel în care și-a depus economiile.

Sistemul comun de impozitare aplicabil plăților transfrontaliere de dobânzi și redevențe între societăți asociate este stabilit în Directiva privind dobânzile și redevențele nr. 2003/49/CE, care a intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2004. Directiva elimină impozitarea la sursă, în cazul plăților transfrontaliere de dobânzi și redevențe.

În domeniul impozitării directe a afacerilor corporațiilor europene, principala măsură vizează constituirea unei baze consolidate comune de impozitare, strategie la care Comisia Europeană lucrează încă din anul 2001. O a doua serie de măsuri are drept scop eliminarea barierelor fiscale transfrontaliere cu care se confruntă întreprinderile din UE. A treia serie de măsuri vizează crearea unei noi strategii de impozitare auto care să înlocuiască în statele membre taxele de înmatriculare. A patra serie de măsuri constă într-o nouă politică de combatere a distorsiunilor datorate fraudei și evaziunii fiscale (Comisia Europeană, 1997).

Toate succesele enumerate privind armonizarea reprezintă doar pași mici în domeniul armonizării structurale. În ceea ce privește armonizarea cotelor

pricing in different countries. Until now the validity of the convention has been always extended by other five years. Nowadays it is valid until 2015.

The Savings Directive no. 2003/48/EEC entered into force since 1st July 2005 and obliges the member states to provide other member states with information about interests, which were paid off to the individual savers.

The uniform system of the interest payments and royalties taxation between associated companies is set in Interest and Royalties Directive no. 2003/49/EC, which has entered into force since 1st January 2004. Directive eliminates withholding tax in case of interests and royalties cross-border payments.

In the field of direct business taxation the main measure is to introduce a Common Consolidated Corporate Tax Base for European business, a strategy the Commission has been working towards since 2001. A second series of measures is aimed at removing cross-border tax barriers faced by EU businesses. The third measure is aimed at creating a new *car* taxation strategy to replace Member State registration taxes. The fourth measure concerns a new policy to combat distortions due to fraud and tax evasion (European Commission, 1997).

All the successes enumerated above represent only minor steps in the field of structural harmonization. In the matter of tax rates, harmonization efforts failed as nowadays tax rates differ very substantially within European Union, as it results from table no.1, ranging from a minimum of 10 %

Mihaela GÖNDÖR

de impozitare, după cum rezultă din tabelul nr. 1, în Bulgaria and Cyprus to a maximum of 59 % in toate eforturile s-au soldat cu eșecuri, astfel încât Denmark. astăzi cotele de impozitare diferă puternic în cadrul Uniunii Europene într-un interval larg, cuprins între minimum 10% în Bulgaria și Cipru și maximum 59% în Danemarca.

Tabel 1 - Cote diferite (%) ale impozitelor directe la nivelul Uniunii Europene în anul 2011/ Table 1 – Different direct taxes rates (%) within European Union in 2011

State Membre/Member State	Impozit pe profit/ Corporate Income Tax	Limita maximă de impozit pe venit/ Top Personal Income Tax
Austria	25	50
Belgium	34	50
Bulgaria	10	10
Cyprus	10	30
Czech Republic	20	15
Denmark	25	58
Estonia	21	21
Finland	26	53
France	33.33	41
Germany	15.825 federal plus 14.35-17.5 local	45
Greece	25	40
Hungary	10-16	36
Ireland	12.50	41
Italy	31.40	45
Latvia	15	23
Lithuania	20	21
Luxembourg	26	38.95
Malta	35	35
Netherlands	25,5	34.40
Poland	19	32
Portugal	26.50	42
Romania	16	16
Slovakia	19	19
Slovenia	21	41
Spain	4-30	45
Sweden	26.3	55
United Kingdom	21-28	50

Întocmit de autor în baza datelor obținute din următoarele surse/ Made by the author using data from following sources: (European Commission, 2009), (European Parliament, 2010), (Taxes in Europe database, 2010), (Eurostat, 2011)

În general, noile state membre au o structură diferită a veniturilor publice în comparație cu vechile state membre; În special, în timp ce cele mai vechi state membre obțin venituri aproximativ egale din impozitele directe, impozitele indirecte și contribuțiile sociale, noile state membre înregistrează de cele mai multe ori o pondere substanțial mai mică a impozitelor directe în total venituri. Cea mai mică pondere a impozitelor directe este înregistrată în Slovacia (doar 20,8% din total), Bulgaria (20,9%) și România (23,0%). (Eurostat, 2011). Una dintre explicații poate fi pusă pe seama ratelor de impozitare aplicate în noile state membre care sunt în general mai moderate atât în cazul impozitului pe profit cât și în cazul impozitului pe venitul persoanelor fizice. Mai multe dintre aceste țări au adoptat cote unice de impozitare, care presupun de obicei o reducere puternică a cotelor impozitelor directe comparativ cu cotele impozitelor indirecte. De asemenea, printre vechile state membre (UE-15), există unele diferențe notabile. Țările nordice, precum și Regatul Unit și Irlanda înregistrează ponderi relativ ridicate ale impozitelor directe în veniturile fiscale totale. În Danemarca și, de asemenea, dar într-o măsură mai mică, în Irlanda și Regatul Unit, ponderea contribuțiilor sociale în totalul veniturilor fiscale este scăzută. Există un motiv specific pentru ponderea extrem de redusă a contribuțiilor sociale în total venituri fiscale în Danemarca și anume faptul că cele mai multe cheltuieli sociale sunt finanțate pe baza impozitării generale. Acest lucru impune un nivel ridicat al impozitării directe și

Generally, the new Member States have a different structure compared with the old Member States; in particular, while most old Member States raise roughly equal shares of revenues from direct taxes, indirect taxes, and social contributions, the new Member States often display a substantially lower share of direct taxes in the total. The lowest shares of direct taxes are recorded in Slovakia (only 20.8 % of the total), Bulgaria (20.9 %) and Romania (23.0 %). (Eurostat, 2011). One of the reasons for the low direct tax revenue can be found in the generally more moderate tax rates applied in the new Member States to the corporate income tax and the personal income tax. Several of these countries have adopted flat rate systems, which typically induce a stronger reduction in direct than indirect tax rates. Also among the old Member States (EU-15) there are some noticeable differences. The Nordic countries as well as the United Kingdom and Ireland have relatively high shares of direct taxes in total tax revenues. In Denmark and, to a lesser extent, also in Ireland and the United Kingdom the shares of social contributions to total tax revenues are low. There is a specific reason for the extremely low share of social contributions in Denmark: most welfare spending is financed out of general taxation. This requires high direct tax levels and indeed the share of direct taxation to total tax revenues in Denmark is by far the highest in the Union. Among the old Member States, Germany's system represents in a sense the opposite of Denmark's; Germany shows the highest share of social contributions in the total

într-adevăr, în Danemarca, cota de impozitare directă a veniturilor este de departe cea mai mare din cadrul Uniunii. Dintre vechile state membre, sistemul fiscal al Germaniei reprezintă din acest punct de vedere opusul celui din Danemarca; Germania prezintă cea mai mare pondere a contribuțiilor sociale în veniturile fiscale totale, în timp ce ponderea impozitelor directe este printre cele mai scăzute din UE-15. (Eurostat, 2011).

4 ARGUMENTE PRO ARMONIZARE FISCALĂ TOTALĂ

În ceea ce privește impozitarea directă, armonizarea fiscală totală ar reduce puternic evaziunea fiscală și ar preveni dubla impozitare la nivelul operațiunilor intracomunitare.

Armonizarea fiscală totală la nivelul Uniunii Europene ar proteja aplicarea libertăților instituite prin tratat și ar elimina obstacolele fiscale din calea activităților transfrontaliere, dar aceste obiective s-ar putea realiza și printr-o coordonare fiscală.

Armonizarea fiscală totală la nivelul Uniunii Europene ar reduce mult costurile de conformare fiscală pentru entitățile care desfășoară activități transfrontaliere, dar acest obiectiv s-ar putea realiza și prin armonizarea fiscală structurală.

5 ARGUMENTE PRO COMPETIȚIE FISCALĂ

Deși Comisia Europeană declara în 2009 că obiectivul unei mișcări către o politică generală de impozitare constă în a preveni efectele negative ale

tax revenues, while its share of direct tax revenues in the total is among the lowest in the EU-15. (Eurostat, 2011).

4 ARGUMENTS PRO TOTAL TAX HARMONIZATION

In the field of direct taxation, total tax harmonization would strongly reduce the tax evasion and prevent double taxation at Community level.

The total tax harmonization at European Union level would safeguard the application of the Treaty freedoms and eliminate tax obstacles to cross-border activities, but these objectives could also be achieved through fiscal coordination.

The total tax harmonization at European Union level would greatly reduce the tax compliance costs for the entities doing business abroad, but this objective could also be achieved through structural tax harmonization.

5 ARGUMENTS PRO FISCAL COMPETITION

Although the European Commission state in 2009 that the objective of the moves towards a general taxation policy has been to prevent the harmful

concretenței fiscale, în special migrarea bazelor de impozitare naționale între statele membre, în căutarea regimului fiscal mai favorabil (European Commission, 2009), considerăm că o astfel de competiție poate avea efecte benefice legate de limitarea capacității guvernelor de a impozita pentru a cheltui, fără a duce la denaturarea structurilor fiscale. De altfel, în ultimii ani a scăzut proporția impozitelor aferente factorilor relativ mobili cum ar fi capitalul (dobânzi, dividende, impozitul pe profit) în total impozite, în timp ce proporția impozitelor aferente factorilor mai puțin mobili, în special munca - de exemplu, contribuții sociale - a crescut. (European Commission, 2009). Prezența organizațiilor supranaționale a condus la înflorirea corporațiilor multinaționale și creșterea investițiilor transfrontaliere. În acest scenariu, politicile privind impozitarea capitalului au câștigat un rol important și din cauza lipsei altor mijloace de concurență, cum ar fi ratele dobânzii și fluctuațiile valutare. Efortul diferitelor jurisdicții de a atrage investiții străine le va determina să reducă povara impozitelor directe pentru a obține o cotă mai mare în diviziunea internațională de capital. Competiția între sisteme fiscale diferite poate duce la diminuarea unor cheltuieli publice sau la regândirea presiunii fiscale. În acest fel fiecare țară își va reexamina propriul sistem fiscal și va încerca prin reducerea presiunii fiscale asupra factorilor mobili, munca și capitalul, să atragă investițiile străine sau măcar să susțină dezvoltarea celor prezente. Fiind capabil să se deplaseze în toată Uniunea

effects of tax competition, notably the migration of national tax bases as firms move between Member States in search of the most favorable tax regime (European Commission, 2009, we consider that such competition can have the beneficial effect of limiting government's ability to "tax and spend" without distortion tax structures. Besides, in recent years the proportion of total taxation accounted for by taxes on relatively mobile factors like capital (interest, dividends, corporate tax) has fallen, while that on less mobile factors, notably labor – for example social charges - has risen. (European Commission, 2009).

The presence of supranational international organizations led to flourishing of multinationals corporations and the pursuing cross border investments. In this scenario, capital tax policies gained a significant role also due to the lack of other means of competition such as interest rates and currency fluctuations. The effort of jurisdictions to attract capital and foreign investment will induce them to lower the direct tax burden and gain a higher share in the international division of capital.

The competition between different fiscal systems can lead to the diminishing of some public expenditure or to the rethinking of the fiscal pressure. This way every country will re-examine its one fiscal system and will try by cutting off the fiscal pressure on the mobile factors, labor and capital, to increase the foreign investments or just to sustain the cost and the development of the present ones.

Europeană, oricine își poate stabili reședința în acel stat care va îi oferi combinația optimă între presiunea fiscală resimțită și bunurile publice primite. Fenomenul exodului creierelor este influențat atât de cetățean cât și de autoritatea centrală, în funcție de opțiunile lor. Dacă educația este un serviciu public, iar statele nu gestionează eficient resursele financiare publice și în același timp cheltuielile publice efectuate pentru a acoperi cererea de bunuri și servicii publice, pot apărea cu ușurință externalitățile negative. Acest lucru înseamnă că, în țara de origine, scăderea veniturilor publice va genera o scădere a cheltuielilor publice, toate acestea vor avea ca urmare o creștere economică mai mică. Numai cu ajutorul politicii fiscale într-un proces real și transparent de concurență fiscală, autoritățile naționale pot gestiona eficient resursele financiare publice și, în același timp cheltuielile publice, pentru a evita apariția externalităților negative și pentru a atrage factorii mobili cum ar fi capitalul și forța de muncă din întreaga lume. Cu cât sunt atrase mai mult capital și mai multă forță de muncă, cu atât mai performantă este politica fiscală națională respectivă! Prin urmare, politica fiscală ar putea contribui la creșterea competitivității naționale și a competitivității UE în ansamblul său.

Tabelul nr.2 sintetizează și în același timp compară argumentele pro armonizare totală cu cele pro competiție fiscală.

Being able to move across the European Union everybody can establish the residence in that state that will offer the optimal combination between the fiscal pressure to be felt and public goods received. The brain drain phenomenon is influenced by both the citizen and central authority according to their choices. If education is a public service and the states are not efficiently administrating their public financial resources and at the same time the public expenditures used to cover the demand of public goods and services it can easily appear the negative externalities. This means that in the source country the lower public revenues will generate a decrease in expenditures a lower redistribution of revenues and all these will have as consequence a lower economic growth. Only using the fiscal policy into a real and transparent fiscal competition process, the national authorities can efficiently administrate their public financial resources and at the same time their the public expenditures in order to avoid the appearance of the negative externalities and to attract the mobile factors like capital and labor from all over the world. More attracted labor and capital are, more performing national fiscal policy is! Therefore fiscal policy could help to increase the national competitiveness and the competitiveness of the EU as a whole.

The Table no.2 synthesizes and also compares the arguments pro total harmonization with the arguments pro fiscal competition.

Tabel 2 - Argumente pro armonizare fiscală totală (pro AFT) și argumente pro competiție fiscală (pro CT), sinteză comparativă/
Table 2 - Arguments pro total tax harmonization (pro TTH) and arguments pro fiscal competition (pro FC), comparative synthesis

Argumente pro AFT/ Arguments pro TTH	Argumente pro CF/ Arguments proFC
AFT ar proteja aplicarea libertăților instituite prin tratat și ar elimina obstacolele fiscale din calea activităților transfrontaliere./ The TTH would safeguard the application of the Treaty freedoms and eliminate tax obstacles to cross-border activities	Aceste obiective s-ar putea realiza și printr-o coordonare fiscală/These objectives could also be achieved through fiscal coordination.
AFT ar reduce mult costurile de conformare fiscală pentru entitățile care desfășoară activități transfrontaliere./The TTH would greatly reduce the tax compliance costs for the entities doing business abroad.	Acest obiectiv s-ar putea realiza și prin armonizarea fiscală structurală/ This objective could also be achieved through structural tax harmonization.
AFT ar preveni efectele negative ale concurenței fiscale, în special migrarea bazelor de impozitare naționale între statele membre, în căutarea regimului fiscal mai favorabil/ The TTH would prevent the harmful effects of tax competition, notably the migration of national tax bases as firms move between Member States in search of the most favorable tax regime.	Considerăm că o astfel de competiție poate avea efecte benefice legate de limitarea capacității guvernelor de a impozita pentru a cheltui, fără a duce la denaturarea structurilor fiscale/ We consider that such competition can have the beneficial effect of limiting government's ability to "tax and spend" without distortion tax structures.
AFT ar reduce puternic evaziunea fiscală la nivelul operațiunilor intracomunitare./The TTH would strongly reduce the tax evasion at Community level.	Scopul CF este atragerea investițiilor străine și dezvoltarea celor prezente, deci CF va determina fiecare țară să își modernizeze în permanență propriul sistem fiscal și să reducă presiunea fiscală asupra factorilor mobili, munca și capitalul./The objective of FC is to increase the foreign investments and to sustain the development of the present ones, that's why FC can determine every country to permanently modernize its one fiscal system and to cut off the fiscal pressure on the mobile factors, labor and capital.
AFT ar preveni dubla impozitare la nivelul operațiunilor intracomunitare./The TTH would prevent double taxation at Community level.	Cu cât sunt atrase mai mult capital și mai multă forță de muncă, cu atât mai performantă este politica fiscală națională respectivă! Prin urmare, CF ar putea contribui la creșterea competitivității naționale și a competitivității UE în ansamblul său./More attracted

	labor and capital are, more performing national fiscal policy is! Therefore FC could help to increase the national competitiveness and the competitiveness of the EU as a whole.
--	--

Sursa: Întocmit de autor/ Source: Made by the author

CONCLUZII

Pe baza analizei evoluției demersurilor privind armonizarea impozitelor directe la nivelul Uniunii Europene și a rezultatelor cercetării din literatura de specialitate, următoarele concluzii se impun: Competiția fiscală nu poate fi considerată concurență în sens real. Prin urmare, nu este corect a căuta paralelele între competiția de piață și competiția fiscală. În timp ce în competiția de piață domină legea cererii și a ofertei, competiția fiscală este jocul intereselor politice și economice.

Migrarea bazelor de impozitare naționale în sensul în care firmele se deplasează între statele membre, în căutarea regimului fiscal cel mai favorabil nu trebuie să fie privită ca un efect nociv al concurenței fiscale, ci dimpotrivă, ca un obiectiv al politicii fiscale, pentru fiecare stat membru. Având acest obiectiv, guvernele trebuie să facă economia mai atractivă pentru toate categoriile de factori mobili, cum sunt munca și capitalul. Văzută din această perspectivă, concurența fiscală reprezintă un efect pozitiv pentru integrarea pe piața UE, contrazicând afirmația că armonizarea fiscală în domeniul impozitelor directe este esențială pentru funcționarea pieței unice. Mai mult decât atât, având în vedere constituirea Uniunii Monetare Europene și "europenizarea" politicii monetare,

CONCLUSIONS

Analyzing the European direct tax harmonization evolution and based on the above stated literature review, the following conclusions can be done: Tax competition cannot be considered as the competition in real sense. Therefore it is not possible to search for the parallels between the market competition and tax competition. While in market competition, the law of supply and demand dominates, the tax competition is the play of political and economic interests.

The migration of national tax bases as firms move between Member States in search of the most favorable tax regime must not be seen like harmful effect of tax competition, but contrary like an objective of the fiscal policy for each member state. Having this goal, governments have to make their economy more attractive for all categories of mobile factors like capital and labor. Seeing like this, the fiscal competition represents a positive effect on EU market integration denying that direct tax harmonization is critical to the operation of the Single Market. Moreover, considering the introduction of European Monetary Union and the "Europeanization" of monetary policy, fiscal policy remains one of the few tools at the disposal of national governments in their effort to influence

politica fiscală rămâne unul dintre puținele instrumente la dispoziția guvernelor naționale în efortul acestora de a influența nivelul propriilor economii, ceea ce face, probabil, din politica fiscală componenta finală prin care fiecare stat membru poate face față șocurilor asimetrice. În acest sens, un important argument relevat de această lucrare este faptul că politica fiscală reprezintă un instrument principal de politică publică folosit discreționar de către autoritățile naționale pentru ajustarea indicatorilor macroeconomici, constituind astfel motivul principal pentru care statele membre nu vor renunța la utilizarea acestuia.

Concret, această lucrare încurajează Comisia Europeană și statele membre ale Uniunii Europene să accepte rolul benefic al competiției fiscale și să-și deplaseze eforturile din zona armonizării ratelor de impozitare spre zona armonizării bazei de impozitare. Obiectivul armonizării în domeniul impozitelor directe trebuie să se deplaseze dinspre armonizarea totală spre armonizarea structurală.

Acknowledgement

Această lucrare a beneficiat de suport financiar prin proiectul "Studii Postdoctorale în Economie: Program de formare continuă a cercetătorilor de elită - SPODE" cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contract nr. POSDRU/89/1.5/S/61755.

their own economies, making taxation perhaps the final component with which individual countries can deal with asymmetric shocks. In this way, an important argument revealed by this paper is that fiscal policy is a discretionary instrument used by national authorities for influencing the macroeconomic indicators being the main reason for which the member states will not renounce its use.

Specifically, this paper encourages the European Commission and European Union member states to accept the beneficial role of tax competition and not try to achieve the tax rates harmonization anymore but only the harmonization of the tax basis. The aim in the field of direct tax harmonization must be only the structural harmonization.

Acknowledgement

This work was supported by the project "Post-Doctoral Studies in Economics: Training program for elite researchers - SPODE" co-funded from the European Social Fund through the Development of Human Resources Operational Programme 2007-2013, contract no. POSDRU/89/1.5/S/61755.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Braşoveanu I., Braşoveanu L., Păun C. (2009), “*Correlations between fiscal policy and macroeconomic indicators*”, FABBV International Conference, 2009, pp. 51-59.
- [2] Fabrizio Ş., Mody A., “*Can Budget Institutions Counteract Political Indiscipline?*”, FMI, European Department, WP/123, 2006, pp. 25.
- [3] Kleiner N., “*Is Systems Competition a Viable Alternative to EU Tax Harmonization?*”, Master thesis, Haifa University, 2006, pp.21.
- [4] Golinelli R., Momogliani S., “*The cyclical reaction of fiscal policy in the euro area: the role of modeling choices and data vintages*”, Fiscal Studies, 30, 1, 2010, pp 39-72.
- [5] Göndör M., “*EU Fiscal Harmonization Policy vs. National Fiscal Systems*”, Studia Universitatis Petru Maior Journal (9), 2009, pp. 331-342.
- [6] Göndör M., “*Fiscal Harmonization to further the goal of a single market*”, International Conference Babeş Bolyai University of Cluj, 2009, pp. 125-132.
- [7] Göndör M., “*La politique fiscale au sein de l’Union européenne (UE) et en Roumanie* », The Juridical Current Journal (3), 2009, pp. 86-98.
- [8] Mitchell J., “*Tax Competition Primer: Why Tax Harmonization and Information Exchange Undermine America’s Competitive Advantage in the Global Economy*”, (1460), Heritage Foundation Backgrounder, 2001, pp. 2-4.
- [9] Nello S., “*The European Union: Economics, Policies and History*”, New York, McGraw-Hill, 2009.
- [10] Nerudova D., “*Tax Harmonization in the EU*”, 2008, pp. 90-109.
- [11] Parker G., “*EU Tax harmonization plan ready in three years*“, Financial Times/25 May, 2005.
- [12] Smith D., “*Will Tax Harmonization Harm Job Creation?*”, The Economist, 351(8120), 1999, pp. 32.
- [13] Stults T., “*Tax Harmonization versus Tax Competition: A Review of the Literature*”, 2009
- [14] European Commission, “*Towards Tax Co-ordination in the European Union: a package to tackle harmful tax competition*”, 1997.
- [15] European Commission, “*EU Tax Policy Strategy*”, 2001.
- [16] European Commission, “*Taxation trends in the European Union*”, 2010.
- [17] European Commission, “*Simplified Tax Compliance Procedures for SMEs*”, 2007.
- [18] Eurostat, 2011, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
- [19] ‘Taxes in Europe’ database, <http://ec.europa.eu/tedb>
- [20] European Parliament, “*Taxation in the European Union: Report on the Development of Tax Systems*”, 2010